

Vergaderjaar 2012–2013

33 642**Interparlementaire conferentie Europees milieu en energiebeleid****A/ Nr. 1****VERSLAG VAN EEN INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIE OVER EUROPEES MILIEU EN ENERGIEBELEID OP 12 EN 13 MEI 2013 TE DUBLIN**

Vastgesteld 29 mei 2013

Op zondag 12 en maandag 13 mei 2013 organiseerde het Ierse parlement te Dublin een interparlementaire conferentie over het Europese milieu en energiebeleid, getiteld «schone energie voor de toekomst». Aan de conferentie namen vertegenwoordigers deel van nationale parlementen uit 23 EU Lidstaten, het Europees Parlement, een aantal kandidaat-Lidstaten en Noorwegen. Ook namen vertegenwoordigers van de Europese Commissie en de Ierse regering deel. Er werd gediscussieerd over het toekomstige Europese energie- en klimaatbeleid en over de belangrijkste ontwikkelingen in het milieubeleid van de Europese Unie (EU). De commissie voor Infrastructuur en Milieu van de Tweede Kamer werd vertegenwoordigd door haar voorzitter, het lid Jansen (SP). Namens de commissie voor Economische Zaken van de Eerste Kamer nam de voorzitter, het lid Kneppers (VVD), deel.

Hernieuwbare energie

Europees commissaris van energie Gunther Oettinger gaf een overzicht van de belangrijkste uitdagingen en ontwikkelingen in het Europese energiebeleid. Hij noemde het belang van een geïntegreerde Europese energie-infrastructuur. De financiering hiervan staat onder druk door de nationale begrotingstekorten. De commissaris moedigde de parlementen uit de lidstaten aan om op regionaal niveau samen te werken en noemde de mogelijkheid van Europese financiering van projecten van «gemeenschappelijk belang».

Op het gebied van hernieuwbare energie merkte de commissaris op dat de groei vertraagt. Ook hiervan staat de financiering onder druk. Hij riep de lidstaten op om subsidies voor hernieuwbare energie niet met terugwerkende kracht af te schaffen. Dit is funest voor de investeringszekerheid. Ook pleitte hij voor harmonisatie van nationale stimuleringsprogramma's voor hernieuwbare energie. Dit zou in ieder geval voor de periode na 2020 gerealiseerd moeten worden.

De commissaris wees de parlementariërs op de consultatie die de Europese Commissie onlangs is gestart over de Europese klimaat- en energiedoelen voor 2030. Hij gaf aan dat er binnen de Commissie en lidstaten verschillende meningen zijn over het al dan niet voortzetten van een doelstelling voor hernieuwbare energie. Sommige lidstaten zijn voorstander van het sturen op alleen broeikasgasreductie en willen dus geen nieuwe doelen voor energiebesparing en hernieuwbare energie. De commissaris sprak zich uit voor een pragmatische benadering: «liever een realistisch doel voor alleen CO₂ dat alle lidstaten kunnen steunen dan ambitieuze doelen die door slechts enkele gesteund worden». Hij liet in het midden of de Commissie al aan het einde van 2013 een voorstel voor nieuwe doelstelling(en) zal doen.

Over schaliegas merkte dhr. Oettinger op dat deze ontwikkeling niet genegeerd kan worden. De winning van Europees schaliegas zou de elektriciteitsprijzen, die nu niet concurrerend zijn met die van de Verenigde Staten, kunnen verlagen. De Europese Commissie heeft volgens dhr. Oettinger geen mening over het al dan niet exploiteren van schaliegas door de lidstaten, maar zal wel een kader bieden voor het (milieu)veilig winnen van schaliegas. Een voorstel voor dit juridisch raamwerk wordt in de loop van 2013 verwacht.

Tenslotte toonde de commissaris zich teleurgesteld in de voortgang met CO₂ afvang en opslag (CCS) in de EU. Het blijkt volgens hem bijna onmogelijk om demonstratieprojecten van de grond te krijgen.

Ook de Ierse energieminister Pat Rabbitte noemde het belang van een geïntegreerde interne EU energiemarkt. Ierland kent een sterke groei van het aandeel windenergie en is voornemens hiervan een deel naar het Verenigd Koninkrijk te exporteren. Hij noemde het belang van een 2030 doelstelling voor hernieuwbare energie voor het blijvend stimuleren van investeringen. Ook dhr. Rabbitte sprak zich uit voor het overwegen van schaliegas als optie in de Europese energievoorziening.

Milieubescherming

Astrid Schomaker van het Directoraat Generaal Milieu van de Europese Commissie gaf een overzicht van het zevende Milieuactieprogramma (7^e MAP) van de EU. Doel van dit programma is het aanbrengen van coherentie in het EU milieubeleid, onder andere door het formuleren van lange termijn doelstellingen met tussentijdse stappen. Over de precieze inhoud van het 7^e MAP wordt nog onderhandeld tussen Raad en Europees Parlement. Het 7^e MAP besteedt bijzondere aandacht aan de kwaliteit van het milieu in stedelijke gebieden.

Laura Burke van het Ierse milieuagentschap gaf een overzicht van het Europese luchtkwaliteitsbeleid en de verbeteringen in de luchtkwaliteit die hiermee zijn bereikt. Zij noemde een Iers initiatief om burgers inzicht te geven in luchtkwaliteit via een luchtkwaliteitsindex. 2013 is het Europese jaar van de lucht en in het najaar presenteert de Europese Commissie een grote herziening van het Europese luchtkwaliteitsbeleid. De belangrijkste uitdagingen zijn het verder terugbrengen van fijnstof concentraties, de NO_x uitstoot van voertuigen en de ammoniakuitstoot van de veehouderij.

Klimaatverandering

Eurocommissaris van klimaatactie Connie Hedegaard benadrukte dat economische groei samen kan gaan met milieubescherming en dat groene groei een antwoord is op de economische crisis. Zij was meer uitgesproken dan dhr. Oettinger over het belang van snelle overeenstemming over nieuwe klimaat- en energiedoelen voor 2030. Deze discussie zou volgens mevr. Hedegaard niet moeten worden uitgesteld tot

er een nieuwe Europese Commissie is geïnstalleerd in 2014. Het is volgens haar van belang dat de EU in internationaal verband een positie heeft over zijn nieuwe doelstelling, voordat er in 2015 een nieuw internationaal klimaatakkoord wordt gesloten. Of er één of meerdere doelstellingen nodig zijn in 2030 liet de commissaris in het midden. Zij benadrukte dat de aandacht vooral moet uitgaan naar een kosteneffectieve interactie tussen doelstellingen.

De commissaris toonde zich bezorgd over de lage prijs van emissierechten in het Europese emissiehandelssysteem ETS. Het voorstel van de Europese Commissie om de veiling van emissierechten uit te stellen («backloading») noemde zij een bescheiden stap om de al overstromde markt niet nog verder te overstroomd. Zij begreep de weerstand tegen het voorstel bij een deel van het bedrijfsleven dan ook niet. Volgens de commissaris is het van belang om het ETS, dat de kern van het Europese klimaatbeleid vormt, te beschermen, omdat er anders «27 verschillende klimaatregimes kunnen ontstaan». Naast backloading is ook structurele hervorming van het ETS nodig. De Commissie bespreekt zes opties hiervoor met belanghebbenden en komt later met een concreet voorstel. Tenslotte wees mevr. Hedegaard de parlementariërs op de afspraak in de EU meerjarenbegroting om 20% van de totale EU financiering te laten bijdragen aan de bescherming tegen klimaatverandering.

John McCarthy, van het Ierse milieuministerie, benadrukte ook het belang van snelle overeenstemming over klimaatdoelen na 2020 en gaf een overzicht van de stand van zaken van de verschillende klimaatdossiers onder het Ierse EU-voorzitterschap. De herziening van de wetgeving voor CO₂-normen voor auto's en bestelwagens en de herziening van de F-gassen verordening worden waarschijnlijk snel afgerond.

Brian Motherway, van de Ierse duurzame energieautoriteit, presenteerde het Ierse programma voor energiezuinige renovatie van woningen. Met dit subsidieprogramma zijn belangrijke resultaten geboekt (230.000 woningen, 3.500 bedrijven, 13 Mton CO₂-reductie, 4500 banen). Verhoogd comfort blijkt de belangrijkste reden voor burgers om deel te nemen. Daarna komen kostenbesparingen en op de laatste plaats de verminderde milieupact. De uitdaging voor het programma is om van subsidies naar marktwerking te komen. Daarvoor moeten marktbarrières, zoals een gebrek aan kwalitatief hoogwaardig aanbod en geïnformeerde vraag, worden geslecht. De publieke sector kan daarbij een belangrijke aanjagende functie vervullen.

De delegatie,
Kneppers
Paulus Jansen

EU-adviseur van de Tweede Kamer,
Jonk